

Universitätsbibliothek Paderborn

Ioannis S. R. E. Cardinalis Bona Opera Omnia

Tribus Tomis comprehensa

De Divina Psalmodia, Ejusque Causis, Mysteriis, Et Disciplinis, deque variis Ritibus omnium Ecclesiarum in psallendis Divinis Officiis, Tractatus, Historicvs, Symbolicvs, Asceticvs. Sive Psallentis Ecclesiae Harmonia - Opus novum, & curiosum, ac multiplici eruditione illustratum ... Operum ...

Bona, Giovanni

Parisiis, 1678

§. 4. Completorio ferventius adesse debemus multis de causis. Somnus imago mortis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9929

Cantui occinunt sonoro.

Nunc in obliquam celeres cateruam

Disgregant sese placido rotatu,

Latoque plausu.

O pura mentis gaudia,

O sancti Amoris Orgia!

Adeste Amantes, quotquot ad aethera

Promouet virtus leuiore penna

Adhuc caduca corporis

Mole gravatos.

Nunc est canendum, nunc superum choris

Fas est adesse, & psallere.

Ergo huc canora tympana, & lyras ferte,

Ferte vota, ferte laudes.

Ludite, plaudite, psallite Amori:

Dulcia carmina pangite Amori:

Pangite laudes, fundite versus,

Cœlica promite cantica Amori.

Pulsate novo sydera cantu.

Plaudite cœli, plaudite terra,

Plaudite Amori.

Sed quis repente corripit mentem dolor,

Et nostra turbat gaudia?

Scilicet injecta curarum compede, & arcto

Carnis ligata vinculo

Ad ima rursus labitur

Mens è polorum culmine.

O Amor, ô retriçæ tandem fastidia vitæ

Tolle: ut siderea tibi liber sistar in arce

Tunc mea securus jaçtabo gaudia, quando

Vnica vita duos junget, & unica dies.

S. I V.

Completorio feruentius adesse debemus multis de causis.

Somnus imago mortis.

- I. **H**Ac hora totius diei defectus supplere debemus, ut si cæteris forsan officiis minus ala-

riter, & devotè interfuimus, majori nunc fervoris, ac pietatis conatu peractæ per diem orationis negligentiam compensemus. Illud autem summoperè Monacho cavendum est, ne absque gravissima necessitate publicæ desit officii hujus recitationi. Fratres Prædicatores huic pietati sedulò incumbabant. Nam, ut ait Theodoricus in vita sancti Dominici, ceu rem valde optatam Completorium expectabant, atque ad illud tanquam ad solenne quoddam festum se præparantes mutuis se precibus commendabant. Multæ autem sunt causæ ad hanc observationem acrius stimulantés, quas (a) magistri spirituales recensent. Primò enim hæc hora est qua de labore vitæ activæ ad tranquillam contemplationis pacem modo superius explicato transimus, Canticum justis senis propterea psallentes: (b) *Nunc dimittis servum tuum Domine, secundum verbum tuum in pace.* De impiis scriptum est; (c) *Contritio, & infelicitas in viis eorum, & viam pacis non cognoverunt.* Justi autem si dormiunt non timebunt, quiescent, & suavis erit somnus eorum (d) *Creavi fructum labiorum pacem, dicit Dominus, fructum scilicet sacrarum precum, quas hac hora complemus, pacem ei, qui longè est, & qui propè.* Quomodo enim perturbato animo ille poterit inveniri, de quo scriptum est: (e) *Et factus est in pace locus ejus.* An non illa, quæ dilectum quærebat elapsam & lectuli, & noctis secretum elegit? (f) *In lectulo meo, ait, quæsi vi per noctem quem diligit anima mea.* En loci, & temporis quam prudenter adhibet opportunitatem! Per lectum siquidem sanctæ quietis otium intelligitur, quo nihil accomodatius ad usum amoris, ad sapientiæ investigationem, ad gratiarum incrementa. Per noctem finis exprimitur occupationum, perturbationum fuga, omnium laborum oblivio: (g) *Exibit homo ad opus suum, & ad operationem suam usque ad ves-*

a Umbertus in Reg. S. Augustin. c. 38. b Luc. 2. 29. c Psal. 13. 3. d Isai. 57. 19. e Psal. 79. f Cant. 3. 1. g Psalm. 103.

peram, & non ultra. Nocte enim ingruente tempus tacendi est, tempus vacandi, & videndi quam dulcis est Dominus. Deinde hac hora præparandus est locus, in quo animus cum Deo quiescat sancti Regis exemplum imitando, qui per diem assiduis regni curis distractus die peracto quasi quoddam Completorii rudimentum describens dixit: (h) *Si ascendero in lectum strati mei, si dederò somnum oculis meis, & palpebris meis dormitationem, donec inveniam locum Domino, tabernaculum Deo Iacob.* Sed ubi inquires locum Domino præparabo? Queris ubi? In teipso: *Delicia mea*, dicit (i) Dominus, *esse cum filiis hominum*. Audi autem ipsum designantem sibi locum. Quis est iste locus quietis meæ? (k) *Ad quem autem respiciam, nisi ad pauperculum, & contritum spiritu, & trementem sermones meos?* Si tale fuerit cor tuum, locus gratissimus Domino factum est. Denique quis non studeat adversus potestates tenebrarum, hac hora potentius armari, quarum noctu major est vis? Sunt verò hæc arma specialis ad id oratio, aquæ lustralis aspersio, Prælati benedictio, & solemnitas B. Mariæ invocatio.

II. Unum addiderim, turpe admodum esse inutiliter hoc tempus transigere, quo totius diei acta ad censuram revocare debemus, finemque nostrum Domino cum lacrymis commendare. Morti enim initiamur cum dormire incipimus, ait (l) Plutarchus: Passimque (m) Auctores primæ notæ somnum vocant mortis fratrem. Quia videlicet, ut in libro de resurrectione scribit Athenagoras, similia accidunt sopitis, & defunctis. Apud Pausaniam in Eliacis in Cypseli Tyranni monumento efformatum legimus simulachrum noctis cum duobus infantibus, nigro uno, candido altero cum mortis, ac somni epigraphæ. Dormiunt mortui Deo, sicut dormientes velut mortui sunt

h Psalm. 131. i Prov. 8, 31. k Isai. 66. 2. l Plutar. de consol. ad Apol. m Homer. Il. 14. n. 231. Mosehus, & Theocr. Idyl. 3. Virg. 6. Æn. Sen. Herc. fur. act. 4. & alii.

nobis. Locus sacer, in quo ossa mortuorum requiescunt Græco vocabulo cœmeterium, hoc est dormitorium dicitur à κοιμία quod est dormio, & communiter in sacris literis dormire dicuntur, qui felici securitate in Domino moriuntur. Hinc teste (n) Amalario, aptatur quodammodo officium Completorii commendationi, qua se homo commendat Deo, quando transit de sæculo: petimus enim dimitti in pace, & spiritum nostrum in manus Domini commendamus. Sic optimo fine claudimus diem, si nostri quoque finis recordamur. Hac autem recordatione nil efficacius ad traducendas hominum mentes à scelere ad virtutem, ut si benè animo concipiatur, omnem hominem quantumvis barbarum horrore percellere, & ad meliorem frugem convertere possit. (o) Statutum est omnibus hominibus semel mari: & in quocunque loco ceciderit lignum, ad Austrum, sive ad Aquilonem, ibi erit. Quis verò hæc audiens, & credens non perhorrescat? Momento vivimus, momento rapimur, & quidem momento inevitabili, unde pendet æternitas. Rectè priscus (p) Satyricus:

Heu, heu nos miseros quam totus homuncio nil est!

Ergò dum licet bene vivere studeamus. Sat dictum de Completorio. Jam tacendum & quiescendum est. Hoc est autem summe & perfecte quiescere, ait (q) Richardus Victorinus, à Creatoris pia laude nunquam cessare.

n Amalar. libro 4. c. 8. o Ad Hebr. 9. 27. Eccles. 11. 3. p Petr. Arbitr q Richardus. libro 2. in Apoc. c. 2.